Prezes
Najwyższej Izby Kontroli
Jacek Jezierski

Warszawa, dnia *9* czerwca 2010 r.

Tekst ujednolicony

Pan
Piotr Wiesiołek
Pierwszy Zastępca Prezesa
Narodowego Banku Polskiego

KBF-4100-14-01/2010
P/09/027

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli[1], zwanej dalej „ustawą o NIK", Najwyższa Izba Kontroli skontrolowała w okresie od 4 stycznia do 15 kwietnia 2010 r. Narodowy Bank Polski w zakresie realizacji zadań związanych z obsługą budżetu państwa oraz gospodarkę własną NBP w 2009 r.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 31 maja 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ustawy o NIK, przekazuje Panu Prezesowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie realizację przez Narodowy Bank Polski w 2009 r. zadań związanych z prowadzeniem bankowej obsługi budżetu państwa oraz pozytywnie z zastrzeżeniami gospodarkę własną NBP w 2009 r.

1. W 2009 r. NBP prowadził bankową obsługę budżetu państwa zgodnie z przepisami działu III rozdziału 5 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych[2] oraz rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 29 czerwca 2006 r. w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa[3].

   Według rachunków budżetu państwa w NBP na 22 marca 2010 r. dochody budżetu państwa w 2009 r. wyniosły 274.184,8 mln zł, wydatki budżetu państwa 298.029,7 mln zł, a deficyt budżetowy 23.845,0 mln zł. Dane te były zgodne z danymi wykazywanymi w ewidencji prowadzonej przez Ministra Finansów.

---

[1] Dz.U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.
[2] Dz.U. Nr 249, poz. 2104 ze zm.
[3] Dz.U. Nr 116, poz. 784 ze zm.

W 2009 r. nie miało miejsca zabronione na mocy art. 220 ust. 2 Konstytucji RP z dnia 2 kwietnia 1997 r.[4], finansowanie deficytu budżetowego poprzez zaciąganie zobowiązań w Narodowym Banku Polskim.

[...][5]

2. Wynik finansowy NBP w 2009 r. wyniósł 4.165,6 mln zł i o taką kwotę był wyższy od planu, w którym założono wynik zerowy. Różnica ta była przede wszystkim wynikiem przyjęcia przez NBP, na etapie konstruowania planu, założenia o stałości średnich kosztów zasobów walut obcych, kursów walutowych i stóp procentowych NBP na poziomie kursów i stóp z 30 września roku poprzedzającego rok, na który opracowywany jest plan finansowy. Konsekwencją takiego założenia jest brak w planie przychodów i kosztów z różnic kursowych oraz zmian stóp procentowych, choć w corocznym wykonaniu są to zazwyczaj znaczące pozycje. W latach wcześniejszych NIK wielokrotnie zwracała uwagę na występujące z tego tytułu rozbieżności między planem a wykonaniem. NBP nie zmienił zasad przyjmowania tych parametrów do planu, stojąc na stanowisku, że ich prognozowanie mogłoby stanowić niepożądaną informację dla rynku odnośnie przyszłych kierunków prowadzenia polityki pieniężnej.

   W 2009 r. kształtowanie się kursu złotego i stóp procentowych NBP na poziomie odmiennym od założonego spowodowało zwiększenie wyniku finansowego Banku odpowiednio o 16.602,3 mln zł i 1.034,2 mln zł. Po uwzględnieniu wpływu pozostałych czynników, jak między innymi wyższy poziom rezerw walutowych, niższe stopy zwrotu inwestycji dewizowych, inna od planowanej skala stosowania poszczególnych instrumentów polityki pieniężnej, niższe odsetki od rachunków bieżących oraz niższe od planowanych koszty działania Banku, nadwyżka przychodów nad kosztami NBP wyniosła 18.417,9 mln zł. Jej wystąpienie umożliwiło utworzenie większej rezerwy na pokrycie ryzyka zmian kursu złotego do walut obcych niż zakładano w planie[6]. W planie przyjęto, że na zwiększenie rezerwy przeznaczona zostanie kwota 2.150,2 mln zł. Zarząd Banku zdecydował, że konieczne jest utworzenie rezerwy na poziomie 16.391.964.417,64 zł, co oznaczało obciążenie NBP w 2009 r. kosztami w wysokości 14.252,3 mln zł.

3. NIK nie kwestionuje wysokości rezerwy utworzonej przez Zarząd Banku na koniec 2009 r., przedstawia jednak następujące uwagi co do sposobu jej wyliczenia.

---

[4] Dz.U. Nr 78, poz. 483 ze zm.

[5] Zakres wyłączenia jawności informacji: dane na temat lokat Ministra Finansów w NBP objęte tajemnicą bankową; podstawa prawna: art. 5 ust. 1 ustawy o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2001 r. Nr 112, poz. 1198 ze zm.) oraz art. 104 ust.1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe (Dz. U. z 2002 r. Nr 72, poz. 665 ze zm.), organ dokonujący wyłączenia: NIK.

[6] Wielkość przyrostu rezerwy w planie była ograniczona wielkością zaplanowanej nadwyżki przychodów nad kosztami. Zgodnie z § 2 ust. 2 uchwały Nr 9/2006 Rady Polityki Pieniężnej z dnia 19 grudnia 2006 r. w sprawie zasad tworzenia i rozwiązywania rezerwy na pokrycie ryzyka zmian kursu złotego do walut obcych w Narodowym Banku Polskim (Dz.Urz. NBP Nr 13, poz. 16.), tworzenie rezerwy nie może powodować dla NBP ujemnego wyniku finansowego roku bieżącego.

Przy tworzeniu rezerwy Zarząd NBP był zobowiązany do przestrzegania postanowień uchwały Rady Polityki Pieniężnej Nr 9/2006 z dnia 19 grudnia 2006 r. w sprawie zasad tworzenia i rozwiązywania rezerwy na pokrycie ryzyka zmian kursu złotego do walut obcych. Zgodnie z § 1 ust. 1 tej uchwały istotne jest, aby rezerwa odpowiadała oszacowanej kwocie, jaka pokryłaby zidentyfikowane ryzyko. Uchwała w § 1 ust. 2 pozostawia otwarty katalog czynników, jakie Zarząd NBP powinien brać pod uwagę przy oszacowaniu rezerwy, wymieniając tylko niektóre z nich, w tym ocenę ryzyka zmian kursu złotego do walut obcych, opartą na ogólnie akceptowanych i stosowanych konsekwentnie metodach szacowania ryzyka finansowego (§ 1 ust. 2 lit. b) oraz niezrealizowane przychody powstałe w wyniku zmian kursu złotego do walut obcych (§ 1 ust. 2 lit. c). Czynniki wymienione w § 1 ust. 2 należy obowiązkowo uwzględniać przy oszacowaniu kwoty rezerwy.

Wybór metody szacowania ryzyka został dokonany zgodnie z § 1 ust. 2 lit. b uchwały[7]. Zdaniem NIK, uwzględnienie przychodów niezrealizowanych powinno jednak polegać na odjęciu od wyniku wyliczenia dokonanego metodą wartości zagrożonej tych przychodów. Przemawia za tym zarówno interpretacja § 1 ust. 2 lit. c uchwały Nr 9/2006, przedstawiona przez Radę Polityki Pieniężnej w uzasadnieniu uchwały Nr 1/2010[8], jak i charakter niezrealizowanych przychodów z różnic kursowych. Występowanie przychodów niezrealizowanych na koniec roku oznacza, że waluty obce zostały wycenione na dzień bilansowy powyżej średniego kosztu zasobu. Nadwyżka ta bezpośrednio zabezpiecza Bank przed wystąpieniem straty, dopóki kurs bieżący kształtuje się powyżej tego kosztu. Przychody niezrealizowane są wprawdzie zapisem księgowym, ale ich istota jest taka, że to one w pierwszej kolejności ulegają zmniejszeniu, gdy następuje aprecjacja złotego. Strata na danej walucie może wystąpić dopiero, gdy przychody niezrealizowane z tytułu zmian kursu złotego do danej waluty wyniosą zero. Brak możliwości wystąpienia straty na danej walucie, gdy kurs kształtuje się powyżej średniego kosztu zasobu, powoduje, że nie ma w tym zakresie potrzeby tworzenia rezerwy. [...][9] Zarząd NBP uznał tymczasem, że właściwym sposobem uwzględnienia przychodów niezrealizowanych jest wyłącznie analiza ich kształtowania się w okresach wcześniejszych i konkluzja, że z uwagi na ich zmienność nie mogą być one traktowane jako trwały element zabezpieczający. Zdaniem NIK, takie podejście podważałoby racjonalność działania Rady Polityki Pieniężnej przyjmującej uchwałę Nr 9/2006. RPP sformułowała bowiem obowiązek uwzględniania niezrealizowanych przychodów biorąc pod uwagę

[7] Uwagi techniczne dotyczące stochastycznej poprawności modelu, sformułowane przez powołanego przez NIK biegłego z dziedziny matematyki, zostały przedstawione w protokole kontroli na str. 21–24.

[8] Uchwała Nr 1/2010 Rady Polityki Pieniężnej z dnia 30 marca 2010 r. zmieniająca uchwałę w sprawie zasad tworzenia i rozwiązywania rezerwy na pokrycie ryzyka zmian kursu złotego do walut obcych w Narodowym Banku Polskim (Dz.Urz. NBP Nr 5, poz. 5).

[9] Zakres wyłączenia jawności informacji: dane dotyczące oszacowania ryzyka walutowego przez NBP; chronione przez NBP w związku z art. 55 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o Narodowym Banku Polskim (Dz. U. z 2005 r. Nr 1, poz. 2 ze zm.); podstawa prawna: art. 5 ust. 1 ustawy o dostępie do informacji publicznej (Dz. U. z 2001 r. Nr 112, poz. 1198 ze zm.) organ dokonujący wyłączenia: NIK.

obowiązujący mechanizm płynnego kursu złotego i związaną z nim możliwą zmienność.

Zdaniem NIK, otrzymany przez Zarząd NBP wynik oszacowania metodą wartości zagrożonej, pomniejszonej o niezrealizowane różnice kursowe mógłby jednocześnie zostać powiększony o kwotę pokrywającą dodatkowe zidentyfikowane ryzyka, nieuwzględnione w modelu szacowania ryzyka metodą wartości zagrożonej.

Takie wyliczenie rezerwy nie budziłoby wątpliwości, co do zgodności stosowania przez Zarząd NBP uchwały Nr 9/2006 Rady Polityki Pieniężnej i zapewniło przejrzystość procesu jej szacowania. Ustalone przez RPP zasady tworzenia i rozwiązywania rezerwy na pokrycie ryzyka zmian kursu złotego do walut obcych dały bowiem Zarządowi NBP relatywnie dużą swobodę zarówno co do wyboru metody szacowania ryzyka, doboru parametrów modelu, jak i czynników branych pod uwagę przy oszacowaniu rezerwy. W efekcie oszacowanie dokonane przez Zarząd NBP ma w dużej części charakter ekspercki. Zdaniem NIK, rodzi to zwiększone ryzyko kwestionowania wyników oszacowania, które rośnie wraz z brakiem przejrzystości procesu. Ograniczeniu tego ryzyka mogłoby służyć przykładowo ustalenie przez Radę Polityki Pieniężnej bardziej skonkretyzowanych zasad tworzenia rezerwy, bądź zmiana przepisów ustawowych, prowadząca do likwidacji obowiązku tworzenia rezerwy na ryzyko zmian kursu złotego, przy jednoczesnym wprowadzeniu zasady pokrywania straty banku z dodatniego wyniku finansowego wypracowanego w latach następnych.

4. W 2009 r. koszty działania Banku wyniosły łącznie 1.109,6 mln zł i były o 107,5 mln zł, tj. o 8,8% niższe niż założone w planie finansowym. W stosunku do 2008 r. były wyższe o 10,7 mln zł, tj. o 1,0%. Kontrolą objęto w szczególności koszty wynagrodzeń osobowych i bezosobowych oraz koszty usług obcych.

4.1. Koszty wynagrodzeń osobowych i bezosobowych w NBP w 2009 r. wyniosły 330,3 mln zł i stanowiły 98,8% planu (334,2 mln zł)[10]. Były one wyższe o 12.818 tys. zł, tj. o 4,0% od poniesionych wydatków z tego tytułu w 2008 r.

Średnie wynagrodzenie w NBP w 2009 r. wyniosło 7.378 zł i w porównaniu do 2008 r. wzrosło średnio o 9,5%. Średnie zatrudnienie wyniosło 3770 etatów, co stanowiło 99,6% etatów przewidzianych w planie i 95% liczby etatów z 2008 r.

Zgodnie z ustawą z dnia 13 lutego 2009 r. o zmianie ustawy o wynagradzaniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe oraz ustawy o kształtowaniu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej oraz o zmianie niektórych ustaw[11] w okresie od 1 marca do 31 grudnia 2009 r. wynagrodzenia osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe zostały ograniczone do poziomu z grudnia 2008 r. W tym okresie Prezesowi, Pierwszemu Zastępcy Prezesa i Wiceprezesowi Narodowego Banku Polskiego, tj. osobom zajmującym kierownicze stanowiska

[10] Planowane koszty wynagrodzeń bez rezerw na zobowiązania z tytułu nagród jubileuszowych, odpraw emerytalnych i rentowych.

[11] Dz.U. Nr 33, poz. 254.

państwowe, wynagrodzenie zasadnicze i dodatek funkcyjny zostały naliczone z uwzględnieniem kwoty bazowej określonej w ustawie budżetowej na 2009 r. Z tego tytułu wynagrodzenie tych osób zostało zawyżone łącznie o 33.998,88 zł, a wynagrodzenia członków Rady Polityki Pieniężnej, ustalane w wysokości wynagrodzenia Wiceprezesa NBP, zawyżono o 91.751,40 zł. Nadpłata ta została samodzielnie stwierdzona i skorygowana przez Bank w styczniu 2010 r. Nadpłacone wynagrodzenia każdej z ww. osób zostały potrącone z ich wynagrodzenia.

Składnikiem wynagrodzenia osób zajmujących w NBP kierownicze stanowiska państwowe były także nagrody i premie. Pierwszemu Zastępcy Prezesa i Wiceprezesowi NBP wypłacone zostały nagrody w łącznej wysokości 272 tys. zł, w tym 252 tys. zł w okresie od 1 marca do 31 grudnia 2009 r. Zgodnie z art. 3 ustawy z dnia 13 lutego 2009 r. nie mógł być stosowany przepis art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 16 września 1982 r. o pracownikach urzędów państwowych[12], który do dnia 1 marca 2009 r. stanowił podstawę prawną do wypłacania nagród dla osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe. Dlatego zdaniem NIK, w odróżnieniu od pozostałych pracowników NBP, osobom tym nagrody nie mogły być wypłacane. W związku z przeprowadzoną oceną przestrzegania przez NBP przepisów art. 3 ustawy z dnia 13 lutego 2009 r., dokonano analizy zgodności uchwały nr 13/2004 Zarządu NBP z dnia 5 marca 2004 r. w sprawie premii i nagród dla Prezesa, Pierwszego Zastępcy Prezesa i Wiceprezesa Narodowego Banku Polskiego z przepisami ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o Narodowym Banku Polskim[13] oraz ustawy z dnia 31 lipca 1981 r. o wynagrodzeniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe[14] (zwanej dalej „ustawą o wynagrodzeniu”), w celu ustalenia czy uchwała ta może stanowić samoistną podstawę prawną do wypłaty premii osobom w niej wymienionym. Wyniki analizy wskazują na niezgodność tej uchwały z przepisami wymienionych ustaw. Art. 66 ust. 3 ustawy o NBP przewiduje, że wynagrodzenie Prezesa i wiceprezesów ustalane jest na podstawie przepisów o wynagradzaniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe. Ustawa o wynagrodzeniu określa zamknięty katalog składników wynagrodzenia należnych osobom zajmującym kierownicze stanowiska państwowe. Art. 3 ust. 1 ustawy o wynagrodzeniu stanowi, że wynagrodzenie tych osób składa się z wynagrodzenia zasadniczego i dodatku funkcyjnego, natomiast art. 3b wraz z art. 24 ust. 2 ustawy o pracownikach urzędów państwowych (poza okresem od 1 marca do 31 grudnia 2009 r.) stanowi podstawę do wypłacenia nagród osobom zajmujących kierownicze stanowiska państwowe. W przepisach tej ustawy nie zawarto natomiast podstawy prawnej do wypłacania premii. Nie istnieje więc podstawa prawna do określania, w drodze uchwały Zarządu NBP, składników wynagrodzenia należnych Prezesowi, Pierwszemu Zastępcy Prezesa oraz Wiceprezesowi Narodowego Banku Polskiego, innych niż te, które wymieniono w ustawie o wynagrodzeniu.

[12] Dz.U. z 2001 r. Nr 86, poz. 953 ze zm.
[13] Dz.U. z 2005 r. Nr 1, poz. 2 ze zm.
[14] Dz.U. z 1981 r. Nr 20 poz. 101 ze zm.

Zdaniem NIK, kwestia wynagrodzeń osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe w NBP wymaga systemowego rozwiązania, ponieważ bez uwzględnienia premii wynagrodzenie osób zajmujących te stanowiska kształtuje się istotnie poniżej wynagrodzeń znacznej grupy pracowników NBP.

4.2. Koszty usług obcych wyniosły w 2009 r. 156,6 mln zł, tj. 93,7% planu. W wyniku badania wydatków Departamentu Prawnego i Gabinetu Prezesa w łącznej wysokości 142,7 tys. zł, w dwóch przypadkach stwierdzono nieprawidłowości na kwotę 15,2 tys. zł.

Zdaniem NIK, niecelowe i niegospodarne było zlecenie przez Dyrekcję Departamentu Prawnego sporządzenia opinii prawnej za kwotę 6,1 tys. zł, dotyczącej obowiązku stosowania przepisów prawa zamówień publicznych do powierzenia przez NBP podmiotowi zewnętrznemu czynności związanych z prowadzeniem sprzedaży monet, banknotów i numizmatów na cele kolekcjonerskie. Z art. 4 pkt 2 lit. d ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych[15] jednoznacznie wynika, że ustawy tej nie stosuje się do zamówień Narodowego Banku Polskiego związanych z emisją znaków pieniężnych i gospodarką tymi znakami.

Zdaniem NIK, niezgodne z załącznikiem nr 7 do uchwały Nr 48/2005 Zarządu Narodowego Banku Polskiego z dnia 13 lipca 2005 r.[16] było zakwalifikowanie przez pracownika Gabinetu Prezesa wydatków na wynajem saloników VIP w portach lotniczych dla gości Banku do kosztów usług obcych. Płatności te w wysokości 9,1 tys. zł powinny zostać zaliczone do wydatków na cele reprezentacyjne. Po ich doliczeniu do pozostałych kosztów reprezentacji, plan finansowy w tej pozycji w wysokości 505 tys. zł zostałby przekroczony o 3 tys. zł.

5. Rok 2009 był kolejnym rokiem niskiego wykonania planu inwestycyjnego Banku. Wyniosło ono 46,5% planu po zmianach, wobec 63,9% w 2008 r. i 36% w 2007 r. Pierwotnie przyjęty plan inwestycyjny został wykonany w 35,4%. Niewykonanie planu z jednej strony spowodowane było uzyskaniem korzystniejszych ofert w postępowaniach przetargowych niż pierwotnie zakładano, z drugiej zaś wydłużającymi się procedurami przetargowymi oraz niezapewnieniem wystarczającego czasu na realizację poszczególnych etapów inwestycji. Uniemożliwiło to ich zakończenie w zakładanym terminie. Wykonanie planu inwestycyjnego po zmianach na poziomie 46,5% wskazuje, że wdrożenie wytycznych Departamentu Administracji w sprawie szczegółowych zasad planowania i monitorowania inwestycji w NBP z 7 lipca 2008 r. nie przyczyniło się do zwiększenia realności planowania.

Badanie pięciu przedsięwzięć inwestycyjnych, dla których zaplanowano nakłady w kwocie 34,2 mln zł, a zrealizowano 2,8 mln zł (tj. 8,2%) wykazały, iż podstawą

[15] Dz.U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655 ze zm.

[16] Uchwała Nr 48/2005 Zarządu Narodowego Banku Polskiego z dnia 13 lipca 2005 r. w sprawie zasad i trybu organizacji podróży służbowych poza granicami kraju pracowników Narodowego Banku Polskiego, konferencji międzynarodowych organizowanych przez Narodowy Bank Polski i wizyt delegacji zagranicznych w Narodowym Banku Polskim oraz zasad dysponowania środkami na cele reprezentacyjne.

zgłoszenia zadania do planu stanowiła „karta zadania" określona w wyżej wymienionych wytycznych, a zobowiązania były regulowane po uprzednim protokolarnym odbiorze prac.

Ponadto w wyniku badania trzech z 174 rozstrzygniętych postępowań o udzielenie zamówienia publicznego na kwotę 55.398,1 tys. zł[17] stwierdzono, że postępowania te zostały przeprowadzone zgodnie z przepisami ustawy Prawo zamówień publicznych, uchwały Nr 20/2009 Zarządu NBP z dnia 12 lutego 2009 r. w sprawie organizacji zamówień publicznych w Narodowym Banku Polskim oraz uchwały Nr 88/2008 Dyrektora Departamentu Administracji z dnia 29 lipca 2008 r. w sprawie wprowadzenia regulaminów dotyczących organizacji zamówień publicznych oraz zasad i trybu udzielania innych zamówień w Departamencie Administracji. Umowy zawarte w wyniku zbadanych postępowań zabezpieczały interesy NBP przez wprowadzenie kar umownych za odstąpienie od kontraktu i nieterminowe wykonanie przedmiotu umowy.

6. W dniu 10 sierpnia 2009 r. NBP ustanowił Fundację Narodowego Banku Polskiego. Celem działania Fundacji, określonym w § 5 ust. 1 Statutu, jest wspieranie rozwoju nauk ekonomicznych i edukacji ekonomicznej. W § 5 ust. 2 Statutu do celów działania Fundacji zaliczono także wspieranie ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego, rozwój kultury i sztuki, nauki, oświaty i wychowania oraz ochrony zdrowia. Cele wymienione w § 5 ust. 2 Statutu Fundacji nie mają związku z zadaniami przypisanymi ustawowo Narodowemu Bankowi Polskiemu.

   Wprawdzie w Statucie Fundacji zawarto postanowienie wykluczające finansowanie celów, określonych w § 5 ust. 2 Statutu, ze środków przekazanych przez NBP na fundusz założycielski, niemniej NBP zapewnił Fundacji uzyskanie dochodów poprzez zawarcie umowy o świadczenie usług związanych z obsługą sprzedaży wartości kolekcjonerskich. NBP powierzając powyższe zadania zapewnił Fundacji wynagrodzenie prowizyjne w wysokości 1,37% od kwoty przychodu netto, jaką NBP uzyska ze sprzedaży wartości kolekcjonerskich. Kwota wynagrodzenia nie mogła być niższa niż 199 tys. zł miesięcznie i uwzględniała szacowane koszty Fundacji powiększone o 12% zysku. Ponadto Fundacja ma otrzymywać 49% nadwyżki ceny sprzedaży nad ceną wywoławczą. Ani Statut Fundacji, ani umowa zawarta między Fundacją a Narodowym Bankiem Polskim nie zawierają ograniczeń co do możliwości przeznaczenia środków, uzyskanych w ten sposób przez Fundację, na realizację celów określonych w § 5 ust. 2 Statutu. W efekcie może to prowadzić do pośredniego finansowania przez NBP celów, nienależących do ustawowych zadań NBP.

   W ocenie NIK, powierzenie Fundacji na ww. warunkach części zadań związanych ze sprzedażą wartości kolekcjonerskich powoduje, że nie zostanie osiągnięty jeden z celów zmiany systemu sprzedaży, tj. maksymalizacja zysku ze sprzedaży wartości

[17] Zbadano „Wykonanie dokumentacji projektowo-kosztorysowej rozbudowy Szkoleniowego Ośrodka Komputerowego NBP w Zalesiu Górnym", „Przebudowa budynków biurowych B i F w Centrali NBP", „Zakup serwerów dla systemu zabezpieczającego dostęp do internetowych usług NBP oraz zintegrowanego systemu zarządzania użytkownikami wraz z obsługą instalacji i uruchamiania".

kolekcjonerskich. NBP nie przeprowadził analiz, jak kształtowałyby się koszty realizacji przez NBP zadań powierzonych Fundacji. Można jednak założyć, że nie powinny być one wyższe niż koszty uwzględnione przy szacowaniu wynagrodzenia prowizyjnego dla Fundacji, bez marży w wysokości 12%. NBP realizując samodzielnie te zadania nie musiałby także przekazywać Fundacji 49% nadwyżki ceny sprzedaży wartości kolekcjonerskich ponad ich ceną emisyjną.

7. Najwyższa Izba Kontroli przyjmuje do wiadomości informację na temat wykonania przez NBP wniosków pokontrolnych sformułowanych po kontroli realizacji przez Narodowy Bank Polski zadań związanych z wykonaniem budżetu państwa, gospodarki własnej NBP w 2008 r. oraz nadzoru właścicielskiego nad spółką z o.o. Bazy i Systemy Bankowe w latach 2006-2008. Zarząd NBP przyjął uchwałę Nr 8/2010 z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie organizacji zamówień publicznych, z której wynika obowiązek sporządzania przed wszczęciem postępowania analizy porównawczej kosztów dostaw i usług. NBP opracował także koncepcję wykorzystania nieruchomości przy ul. Syreny 23 w Warszawie oraz dostosował umowy na dofinansowanie projektów edukacyjnych do regulacji przewidzianej w ustawie o NBP, zawężając możliwość udzielania stypendiów do studentów kierunków studiów związanych z ekonomią, finansami i bankowością. Dalszej poprawy wymaga natomiast realność planowania zadań inwestycyjnych. Jak już wspomniano w pkt 5 wystąpienia, opracowane w 2008 r. wytyczne w sprawie szczegółowych zasad planowania i monitorowania inwestycji, nie przyniosły dotąd znaczących efektów.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1) ograniczenie celów Fundacji NBP do zakresu zadań banku centralnego określonego w ustawie o NBP;
2) zapewnienie zgodności wynagradzania Prezesa NBP i Wiceprezesów NBP z przepisami ustawy o wynagradzaniu osób zajmujących kierownicze stanowiska państwowe;
3) kontynuowanie działań na rzecz poprawy realności planowania zadań inwestycyjnych.

Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, prosi Pana Prezesa o przedstawienie w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków bądź o działaniach podjętych w celu realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z art. 61 ust. 1 i 2 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu Prezesowi prawo zgłoszenia na piśmie do Kolegium Najwyższej Izby Kontroli umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały Kolegium Najwyższej Izby Kontroli.